

Zadeva C-66/20**Predlog za sprejetje predhodne odločbe****Datum vložitve:**

24. januar 2020

Predložitveno sodišče:

Procura della Repubblica di Trento (Italija)

Datum predložitve odločbe:

15. januar 2020

Postopek odobritve evropskega preiskovalnega naloga (EPN) zoper:

XK

Procura Distrettuale della Repubblica

pri Tribunale Ordinario di Trento (redno sodišče v Trentu, Italija)

**[...] (ni prevedeno) PREDLOG ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE
PRI SODIŠČU EVROPSKE UNIJE**

– člen 267 PDEU, člen 94 Poslovnika –

Državno sodišče**[...] (ni prevedeno) predloži Sodišču Evropske unije naslednje vprašanje za predhodno odločanje v skladu s členom 267 PDEU in členom 94 Poslovnika:****Postopek v glavni stvari:**

Dne 14. novembra 2019 je Procura della Repubblica di Trento (državno tožilstvo v Trentu) prejelo evropski preiskovalni nalog, ki ga je istega dne izdal organ *Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung* v Münstru (Davčna uprava za davčna kazniva dejanja in davčno preiskavo, Zvezna republika Nemčija), na podlagi katerega je odredila preiskavo poslovnih prostorov osebe XK v preiskavi primera davčne utaje z izogibanjem plačila davka od dohodka v skladu s členoma 369 in 3790 nemškega davčnega zakonika. Evropski preiskovalni nalog je podpisal [...] (ni prevedeno) direktor Finanzamt. V evropskem preiskovalnem nalogu ni bilo izpolnjeno poglavje L, ki ga mora pravosodni organ izpolniti za

potrditev evropskega preiskovalnega naloga, ki ga je izdal upravni organ (Priloga št. 1).

Dne 20. decembra 2019 je Procura della Repubblica di Trento *Finanzamt* v Münstru poslala potrdilo o prejemu preiskovalnega naloga (priloga št. 2) in dopis, na podlagi katerega je zaprosila za posredovanje kopije evropskega preiskovalnega naloga s potrjenim poglavjem L s strani pravosodnega organa, ob upoštevanju, da je *Finanzamt* upravni organ, ti pa ne morejo izdajati evropskih preiskovalnih nalogov, ki niso bili potrjeni s strani pravosodnih organov (priloga št. 3).

Dne 8. januarja 2020 je organ *Finanzamt* v Münstru Procura della Repubblica di Trento prek elektronske pošte poslal sporočilo, v katerem je trdil, da evropski preiskovalni nalog ne bi smel biti potrjen s strani pravosodnega organa, kajti v skladu s členom 399(1) nemškega davčnega zakonika organ *Finanzamt* opravlja funkcijo državnega tožilstva v postopkih za davčna kazniva dejanja, zato je treba upoštevati, da je to pravosodni organ v smislu člena 2 Direktive (Priloga št. 4).

Nacionalno italijansko pravo:

Člen 4(1) D.Lgs. 108/17 (zakonska uredba št. 108/17), objavljena v Gazzetta Ufficiale n. 162 del 13. 7. 2017 (Uradni list z dne 13. julija 2017 št. 162) z naslovom „Predpisi za prenos Direktive Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah“, ki določa, da državni tožilec pri okrožnem sodišču v okrožju, v katerem je treba izvesti zahtevana dejanja, z obrazloženim odlokom prizna preiskovalni nalog v tridesetih dneh od njegovega prejema ali v drugačnem roku, ki ga določi odreditveni organ, vsekakor pa najpozneje v šestdesetih dneh“.

V členu 5(1) zakonske uredbe št. 108/17 je tudi, da „če odreditveni organ zahteva, da dejanje izvrši sodišče ali če mora v skladu z italijanskim pravom zahtevano dejanje izvršiti sodišče, državni tožilec prizna preiskovalni nalog in zahtevo preda preiskovalnemu sodišču“.

Člen 10(3) zakonske uredbe št. 108/17 z naslovom „Razlogi za zavrnitev in vračilo“ določa, da „se odreditvenemu organu vrne preiskovalni nalog, ki ga ni izdalo sodišče ali **ga ni potrdilo**“.

Nacionalno nemško pravo:

Dne 14. marca 2017 je stalno predstavništvo Zvezne republike Nemčije pri Evropski uniji podalo naslednjo izjavo v zvezi z evropskimi preiskovalnimi nalogi, ki so jih izdali nemški upravni organi: „V skladu s členom 2(c) Direktive mora vloge nemških upravnih organov navadno potrditi državno tožilstvo pri okrožnem sodišču, na območju katerega je pristojen upravni organ. Vendar pa lahko zvezne dežele prosto podelijo pristojnost za potrditev sodišču ali kako drugače uredijo lokalno zakonodajo za potrjevanje s strani državnega tožilstva. Pravosodnemu organu ali sodišču ni treba potrditi zahtev nemških davčnih

organov, ki so bile predmet neodvisne izvedbe kazenske preiskave na podlagi člena 386(2) davčnega zakonika. V tem primeru davčni organi izvajajo pravice in odgovornosti državnega tožilstva na podlagi člena 399(1) davčnega zakonika v povezavi s členom 77(1) IRG (zakon o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah) ter delujejo kot pravosodni organ v smislu člena 2(c) Direktive“.

Evropsko pravo:

Evropski parlament in Svet sta izdala Direktivo 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah.

Člen 1 Direktive določa, da je evropski preiskovalni nalog „sodna odločba, ki jo izda ali potrdi pravosodni organ države članice (v nadaljnjem besedilu: država izdajateljica) zaradi izvedbe enega ali več posebnih preiskovalnih ukrepov v drugi državi članici (v nadaljnjem besedilu: država izvršiteljica) z namenom pridobitve dokazov v skladu s to direktivo“.

V skladu s členom 2(1)(c), „odreditveni organ“ pomeni:

- (i) sodnika, sodišče, preiskovalnega sodnika ali javnega tožilca, pristojnega v zadevnem primeru; [ali]
- (ii) kateri koli drug pristojni organ, ki ga določi država izdajateljica in deluje v posameznem primeru kot preiskovalni organ v kazenskem postopku, s pristojnostjo odreditve zbiranja dokazov v skladu z nacionalnim pravom. Poleg tega EPN, preden se ga pošlje izvršitvenemu organu in po preučitvi njegove skladnosti s pogoji za izdajo EPN iz te direktive, zlasti pogoji iz člena 6(1), potrdi sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec države izdajateljice. Kadar je EPN potrdil pravosodni organ, se lahko ta organ šteje tudi za odreditveni organ za namene predložitve EPN.

Člen 9, točka 3, Direktive določa, da „ko izvršitveni organ prejme EPN, ki ga ni izdal odreditveni organ, kakor je določeno v točki (c) člena 2, izvršitveni organ vrne EPN državi izdajateljici.«

Razlogi za predlog za sprejetje predhodne odločbe:

V okviru sistema Direktive 2014/41/EU mora biti evropski preiskovalni nalog nujno sodna odločba. Člen 2 Direktive namreč določa, da mora biti odreditveni organ bodisi pravosodni bodisi upravni organ, a samo če nalog pozneje potrdi pravosodni organ.

Razlog, zaradi katerega mora evropski preiskovalni nalog nujno vsebovati sodno odločbo, ki jo izda sodišče ali državno tožilstvo („sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec, pristojen v zadevnem primeru“ v skladu z besedilom člena 2), je jasno razložen v sodbi Sodišča z dne 10. novembra 2016 v zadevi C-453/16PPU (ECLI:EU:C:2016:860), v zvezi z evropskim nalogom za prijetje.

V tej sodbi je namreč Sodišče najprej izjavilo, da „ker je državno tožilstvo organ, pristojen za sodelovanje na področju kazenskega pravosodja države članice (glej v tem smislu sodbo z dne 29. junija 2016, Kossowski, C-486/14, EU:2016:483, točka 39), je treba odločitev takšnega organa šteti za „sodno odločbo“ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa“.

V isti sodbi je Sodišče nato dodalo, da „potrditev nacionalnega naloga za prijetje s strani državnega tožilstva izvršitvenemu pravosodnemu organu zagotavlja, da **evropski nalog za prijetje temelji na odločbi, ki je bila podvržena sodnemu nadzoru. Takšna potrditev zato upravičuje visoko stopnjo zaupanja med državami članicami**, navedeno v prejšnji točki te sodbe. To pomeni, da odločba državnega tožilstva, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, spada pod pojem ‚sodna odločba‘ v smislu člena 8(1)(c) Okvirnega sklepa“.

Zato je Sodišče v zvezi z evropskim nalogom za prijetje že razsodilo, da visoka stopnja zaupanja med državami članicami temelji na dejstvu, da lahko ukrep odobri pravosodni organ.

Finanzamt v Münstru, ki je upravni organ, trdi, da lahko pošlje evropski preiskovalni nalog, ki ga je podpisal upravni direktor urada, brez potrditve državnega tožilstva, ker je to dovoljeno na podlagi nacionalnega predpisa v pravu Zvezne republike Nemčije, ker člen 399(1) nemškega davčnega zakonika določa, da davčni organi izvršujejo pravice in odgovornosti državnega tožilstva.

Zdi se, da stalno predstavništvo Zvezne republike Nemčije pri Evropski uniji soglaša s to razlago, saj je dne 14. marca 2017 podalo izjavo, v kateri je pojasnilo, da je treba davčne urade, ki imajo pooblastila državnega tožilstva, šteti za „pravosodni organ v smislu člena 2(c) Direktive“.

Vprašanje, ki se v tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe postavlja Sodišču, je, ali člen 2 Direktive, ki zahteva, da je evropski preiskovalni nalog vedno sodna odločba (neposredno ali na podlagi potrditve), državi članici omogoča, da se evropski preiskovalni nalog, ki ga izda upravni organ, izvzame iz potrditve pravosodnega organa, ki ga je ravno tako opredelila kot „pravosodni organ v smislu člena 2 Direktive“.

Sodišče je namreč na področju evropskega naloga za prijetje že obravnavalo vprašanje svobode držav članic, da opredelijo, kaj je „pravosodni organ“ v smislu evropskega prava.

Natančneje, Sodišče je v sodbi z dne 27. maja 2019 v združenih zadevah C-508/18 in C-82/19PPU (ECLI:EU:C:2019:456) razsodilo, da „čeprav lahko države članice v skladu z načelom procesne avtonomije držav članic po njihovem nacionalnem pravu imenujejo „pravosodni organ“ s pristojnostjo za odreditev evropskega naloga za prijetje, **pomena in obsega tega pojma ni mogoče prepustiti presoji vsake države članice** (glej v tem smislu sodbi z dne 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, točki 30 in 31, in z dne 10. novembra 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861,

točki 31 in 32). **Za navedeni pojem se v vsej Uniji zahteva avtonomna in enotna razlaga**, ki jo je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča poiskati ob upoštevanju člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584, okvira, v katerega se umešča, in ciljev, ki se uresničujejo s tem okvirnim sklepom (glej v tem smislu sodbi z dne 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, točka 32, in z dne 10. novembra 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, točka 33)“.

Sodišče je v isti sodbi prav tako dodalo, katere materialne značilnosti mora imeti državni organ, da ga je mogoče opredeliti kot „pravosodni organ“, pri čemer je pojasnilo, da mora „*odreditveni pravosodni organ*“ v smislu člena 6(1) Okvirnega sklepa 2002/584 imeti možnost opravljati to funkcijo objektivno, ob upoštevanju vseh obremenilnih in razbremenilnih elementov, ne da bi bil izpostavljen tveganju, da bi za njegovo odločanje lahko veljali zunanji ukazi ali navodila, zlasti od izvršilne veje oblasti, tako da ni nobenega dvoma o tem, da je odločitev o izdaji evropskega naloga za prijetje v pristojnosti tega organa in ne navedene oblasti (glej v tem smislu sodbo z dne 10. novembra 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, točka 42)“, dodalo pa je tudi, da mora poleg tega biti „*ta odreditveni pravosodni organ sposoben izvršitvenemu pravosodnemu organu zagotoviti, da glede na jamstva, ki jih zagotavlja pravni sistem odreditvene države članice, deluje neodvisno pri opravljanju svojih funkcij v zvezi z izdajo evropskega naloga za prijetje. Ta neodvisnost zahteva, da obstajajo statusna in organizacijska pravila, ki zagotavljajo, da odreditveni pravosodni organ v okviru sprejetja odločitve o izdaji takega naloga za prijetje ni izpostavljen kakršnemu koli tveganju, da bo zlasti podrejen posameznim navodilom izvršilne veje oblasti*“.

Nazadnje, v sistemu evropskega naloga za prijetje:

- je pojem pravosodnega organa enoten v vsej Uniji in ne more biti odvisen od notranjih pravil posamezne države članice;
- da bi bilo mogoče javni organ opredeliti kot „pravosodni organ“ za pravo Unije, mora biti zagotovljena materialna značilnost, da ne bo izpostavljen tveganju, da bi za njegovo odločanje lahko veljali zunanji ukazi ali navodila, zlasti od izvršilne veje oblasti.

Te sklepe, ki so bili izraženi v sistemu evropskega naloga za prijetje (Okvirni sklep 2002/584/PNZ), je prav tako mogoče povzeti v sistemu evropskega preiskovalnega naloga (Direktiva 2004/41/EU), saj čeprav ne vpliva na osebno svobodo, je to zelo invaziven ukrep, kajti z evropskim preiskovalnim nalogom je mogoče odrediti, na primer, tudi preiskave ali prisluhe.

Ker je Sodišče v sodbi z dne 24. oktobra 2019 v zadevi C-324/17 (ECLI:EU:C:2019:892) odločilo, da „*je iz besedila člena 5(1) Direktive 2014/41 razvidno, da izdaja evropskega preiskovalnega naloga zahteva, da se obrazec iz Priloge A k tej direktivi izpolni in podpiše ter da se potrdi točnost in pravilnost njegove vsebine*“, in ker ta evropski preiskovalni nalog nima izpolnjenega

poglavja L (ni potrjen s strani pravosodnega organa), se postopek prekine in Sodišče se zaprosi za pojasnilo, ali je treba člen 2(1)(c)(ii) Direktive 2014/41/EU razlagati tako, da omogoča državi članici, da upravni organ oprosti obveznosti, da preiskovalne naloge pošlje v potrditev s strani pravosodnega organa.

Procesno upravičenje državnega tožilstva za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

Državno tožilstvo se zaveda, da lahko v skladu s členom 267 PDEU predlog za sprejetje predhodne odločbe vloži „**pravosodni** organ ene od držav članic“.

Sodišče je v sodbi z dne 30. junija 1966, zadeva 61/65 (ECLI:EU:C: 1966:39) opredelilo zahteve pravosodnih organov v smislu člena 267 PDEU: (a) zakonsko podlago organa, ki mora biti ustanovljen na podlagi pravnega vira in ne s sporazumom med strankama; (b) njegova stalnost ali opravljanje trajnih in nepriložnostnih nalog; (c) obveznost njegove sodne pristojnosti, ki povzroči izključitev drugih pravnih sredstev; (d) dejstvo, da organ uporablja pravna pravila; (e) spoštovanje načela kontradiktornosti med strankama; (f) neodvisnost in nepristranskost organa glede na stranke v postopku.

Zlasti v zvezi s stališčem državnega tožilstva v italijanskem pravu je Sodišče zavrnilo procesno upravičenje državnega tožilstva za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe s sodbo z dne 12. decembra 1996 v združenih zadevah C-74/95 in C-129/95 (ECLI:EU:C: 1996:491).

Vendar je šlo v tistem primeru za vprašanje, ki ga je državno tožilstvo postavilo v okviru kazenskega postopka, ki je bil sprožen pred njim in o katerem bi državno tožilstvo samo odločilo, ali bi bilo treba o njem opozoriti sodišče. Sodišče je ob tej priložnosti zavrnilo procesno upravičenje državnega tožilstva, da zastavi vprašanje na podlagi člena 267 PDEU, ker v tem postopku njegova naloga ni „popolnoma neodvisno odločanje o sporu, temveč, da ga kot stranka, ki v postopku izvaja kazenski pregon, predloži v presojo pristojnemu pravosodnemu organu“.

Te obrazložitve ob tej priložnosti ni mogoče upoštevati, ker italijansko državno tožilstvo ni stranka v kazenskem postopku, ki se je v Nemčiji začel pred organom *Finanzamt* v Münstru, zato v Italiji ne bo moglo sprožiti kazenskega pregona za isto dejanje, prav tako nima možnosti, da sodišču v presojo predloži evropski preiskovalni nalog, ki ga izdal organ *Finanzamt* v Münstru, saj je v skladu z italijanskim pravom (člen 4 zakonske uredbe št. 108/17) pristojnost za priznanje preiskovalnega naloga in njegovo izvršitev ali njegovo zavrnitev v Italiji pristojno državno tožilstvo in ne sodišče.

V tem primeru namreč v skladu z italijanskim procesnim pravom (člen 247 zakonika o kazenskem postopku) zahtevanega akta (preiskave) ne sme izvršiti sodišče, pač pa to spada v pristojnost državnega tožilstva. Iz tega sledi, da je na podlagi členov 4 in 5 zakonske uredbe št. 108/17 organ, ki je pristojen za

priznanje ali za zavrnitev preiskovalnega naloga, državno tožilstvo. V postopku priznavanja pravosodni organi ne sodelujejo.

Iz tega sledi, da je v postopku priznanja evropskega preiskovalnega naloga na podlagi člena 9 Direktive ter členov 4 in 10 zakonske uredbe št. 108/17 državno tožilstvo organ, pristojen za „popolnoma neodvisno reševanje spora“, in je tako organ države članice, ki je pooblaščen za vložitev predloga na podlagi člena 267 PDEU.

IZ TEH RAZLOGOV JE

DRŽAVNO TOŽILSTVO

SODIŠČU EVROPSKE UNIJE PREDLOŽILO NASLEDNJE VPRAŠANJE ZA PREDHODNO ODLOČANJE:

ali je treba člen 2(1)(c)(ii) Direktive 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah, v delu, v katerem določa, da se lahko kot odreditveni organ šteje tudi „kateri koli drug pristojni organ, ki ga določi država izdajateljica in deluje v posameznem primeru kot preiskovalni organ v kazenskem postopku, s pristojnostjo odreditve zbiranja dokazov v skladu z nacionalnim pravom“, pod pogojem, da v tem primeru, „evropski preiskovalni nalog, preden se ga pošlje izvršitvenemu organu in po preučitvi njegove skladnosti s pogoji za izdajo evropskega preiskovalnega naloga iz te direktive, zlasti pogoji iz člena 6(1), potrdi sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec države izdajateljice“, razlagati tako, da omogoča državi članici, da upravni organ oprosti obveznosti, da evropske preiskovalne naloge pošlje v potrditev organu, ki se „v skladu s členom 2 Direktive kvalificira kot pravosodni organ“?

POSTOPEK SE PREKINE DO ODLOČITVE SODIŠČA

[...] (ni prevedeno) PRILOGE: 1. Evropski preiskovalni nalog z dne 14. novembra 2019 2. Potrdilo o prejemu 3. Dopis z zahtevo po pojasnilih z dne 20. decembra 2019 4 Dopis z odgovori na pojasnila z dne 8. januarja 2020

v Trentu, 15. januarja 2020

[...] (ni prevedeno)